

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 7. Elucidatur septima propositio, Sanctorumq[ue] Patrum testimonijs
co[m]probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

128

meritis de condigno, quamvis bona opera sint pro illis optima dispositio, quod communi Sanctorum Patrum Doctorumque Catholicorum consensu comprobatum est, experientiaque ipsa satis comprobatur.

C. A. P. V. T. VII.

ELUCIDATUR SEPTIMA PROPOSITIO,
Sanctorumque Patrum testimonijs comprobatur.

E. ACCEDAMVS ad septimam propositionem ab aliquibus notatam, quae habetur lib. 1. qui inscribitur Nox obscura &c. cap. 1. vbi sic loquitur.

Amantissima Mater gratia diuina, statim ac noua Deo inseruendi calore feruoreque, reuerat animam, vniuersa etiam haec illi exhibet officia. Facit enim eam dulce sapidumque spirituale lac in rebus omnibus diuinis absque vlllo suo labore reperire; in vniuersis quoque spiritualibus exercitijs, magnam consolationem & gustum: his enim praebeat illi Deus suum teneri amoris vber quae admodum tenello infanti. Hinc huiusmodi anima delicia sunt, orationi multum temporis, vel fortassis nullum etiam integras insumere, ipsius oblectamenta sunt penitentijs, recreationes ieiunia, vnicuique solacia, sacramentis frui, de quibus diuinis sermones miscere. Quibus rebus omnibus quauquam magis ad efficaciam & intentionem incumbant & vacent, magnamque in his adhibeant diligentiam spirituales viri, spiritualiter sament loquendo, vtp plurimum, debilitate admodum, & imperfecte sese in illa gerunt. Cum enim ad huiusmodi res, exercitiaque spiritualia moueantur suauitate illa, & consolatione quam in his reperiunt, &c...

§. I.

Verus propositionis sensus declaratur.

2. CIRCA huius propositionis elucidationem sciendum est, nequaquam sensum esse, quod incumbere spiritualibus exercitijs propter deletionem, vel consolationem spirituales in eis tepetam, sit vitiosum, vel peccaminosum. Etenim, vt recte D. Bonauent. com. 1. opuscul. lib. 4. pharetrae c. 29. & 30. multis Sanctorum Patrum testimonijs ostendit, saepe vitiosus est spiritualis consolatio ad hoc, vt homines vitiosam viam ingrediantur, & in ea perseuerent. Sensus igitur huius propositionis est, quod huiusmodi voluptates, & consolationes spirituales in bonis operibus, & exercitijs appetere, & si vitiosum non sit, est tamen debilis, & imperfectus, seu minus perfectus operandi modus, quae solum Dei gloriam, & voluntatem in illis quaerere, & propter solum Deum operari, hunc autem vltimum operandi modum esse omnium perfectissimum, qui sensus ex ipsiusmet verbis Mystici nostri Doctoris satis constat.

3. Ad hunc igitur sensum, quem ipsa met exprimit, intelligenda haec propositio verissima proculdubio est, eamque communiter Sancti Patres, & Doctores, qui de rebus spiritualibus tractant, vnanimiter docent, constatque manifeste ex dictis supra cap. 1. 2. part. huius Elucidat. circa elucidationem 1. propositionis vbi plura Sanctorum Patrum testimonia adduximus ad ostendendum, quod is, qui perfecte vult operari, debet

debet excludere quæcumlibet rerum quantumuis spiritualium, quatenus ad ipsum, per proprium amorem etiam spiritualem pertinere possunt, appetitum, soliusque Dei gloriam intendere, quæ testimonia ibidem videnda sunt. Et ideo D. Tho. 2. 2. quæst. 23. artic. 6. in corpore excellentiam charitatis explicans inquit: *Charitas attingit ipsum Deum, ut in ipso sistat, non ut ex eo aliquid nobis proveniat.* Quod bene nouerat Sancta Mater nostra THERESIA, quando loco supra c. 1. n. 20. citato dicebat. *Hoc quam optime nouit Dominus, vel ipsa in grauissimam cecitatem incidit, quod nec honor, nec vita, nec gloria, nec bonum aliquid in corpore, nec in anima sit, quod me retineat, & quod nec velim nec desiderem, nec aliud e-molumentum queram præter gloriam eius, &c.* & c. 39. suæ vitæ id ipsum testatur inquit: *Verba autem quæ identidem discere, & quidem verissime (prouis mihi quidem videtur) soleo, sunt hæc; Quid de me ipsa sollicita sum, præterquam de te Domine?*

§. II.

Alia ad idem propositum Sanctorum Patrum testimonia subiunguntur.

SED præter illa adhuc alia, ad hoc propositum placuit subiungere, & in primis D. Bernard. explicans illud Cantic. 7. *Tenui eum, nec dimittam,* comparat amorem quem in his verbis sponsa ostendit ad sponsum cum amore, quem ostendit Patriarcha Iacob, dum postquam tota nocte cum Deo, seu Angelo Dei personam representante luctatus fuerat, dixit ei, non dimittam te, nisi prius benedixeris mihi Genesis 32. quibus in verbis Iacob amorem quendam veluti mercenarium respectu Dei demonstrasse videtur, siquidem saltim pro benedictione ipsum Deum dimittere volebat; secus vero sponsa, quæ ad eum ardentem sponsum diligebat, ut adhuc pro benedictione ipsius Dei nollet ipsam dimittere, sed tenere, ipsum solum præter se ipsum, & non propter eius benedictionem, seu consolationem amans, & querens. Qui modus operandi, & amandi perfecteior est, vnde Bernardus loco citato, sic inquit: *Sponsa non vult sponsum dimittere, & forte magis, quam Patriarcha id non vult, quia nec pro benedictione quidem, siquidem ille benedictione accepta dimisit eum, hæc autem non; sed nolo inquit benedictionem tuam, sed te, quid mihi est in Cælo, & à te quid volui super terram, &c.*

Eandem doctrinam expresse docet Sancta Mater nostra THERESIA, cap. 11. suæ vitæ, sic inquit: *In primis notandum est, vnde etiam ipsa id discere audeo (longa quippe experientia id didici) animam, quæ in hac orationis mentalis via firmo cum perseverandi proposito ambulare incipit, & iam eo peruenit, ut parum curet, ac non multum propter ea exultet, aut deiciatur, quod has spiritus consolationes, & animi terneritudinem ei Dominus vel subtrahat, vel concedat; hæc, inquit animam non paruum via partem iam confecisse, & metuere non debere, ne retro respicias, esto subinde labatur, & cesset, quod adificium super firmo fundamento strui incipiat. Et certum est, amorem Dei non in effusione lacrymarum, non in his dulcedinibus, & terneritudine (esto hæc plerumque confectemur, & in hac consolationem nostram ponamus) situm esse, sed in eo, ut illi cum iustitia, animi robore, & humilitate seruiamus. In illis quippe, meo iudicio, potius quid accipimus, quam demus. Mulierculis quidem infirmis & paruorum virium, qualis ego sum, arbitror expedire, ut cum suauitate quadam, & blande conducantur, sicut me Deus modo conducit, ut aliquibus laboribus, quos*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

128

Maiestas eius mihi imponere voluit ferendis par sim, sed dum illius tres seruos Dei, viros magnos & a-
choritatis, & doctrina & ingenij magnificere video, quod nullam à Domino sensualem deuotionem
accipiunt, graue mihi id est audire. Non dico autem, vt eam non accipiant, si quando illam Dna
largitur, aut non magnifaciant (tunc quippe Maiestas eius videbit illis eam expetere) sed ne, cum ea
carent, sese discerent, aut ideo eam minime sibi necessariam esse existiment, quod eius Maies-
tam non det, discant vero sui ipsorum Domini & Victores esse. Credant oportet insignem hanc ar-
tem esse (experta hoc ego sum & vsu obseruau) nec non quandam imperfectionis speciem deniq; nec
cum libertate spiritus, sed cum pusillanimitate in certando procedere. Id ipsum docet eadem
S. Mater c. 39. l. vi. & l. mansionum mansione 2. c. 1. Quod etsi adhuc alias dicit, huius-
modi iterum repeto: nimirum vt qui primum incipit, hic non nisi delicias & consolationes esse que,
aut sibi fingat, hoc namque nimis humile & infirmum tam pretiosi, & magni edificij fundamen-
tum feret, &c. Hoc idem mansione 4. cap. 2. repetit.

6. Accedit D. Bonauentura de 7. processu Relig. cap. 20. vbi sic habet: Sunt etiam qua-
dam sensibiles dulcedines, & suauitates experientia, qua deuotis quandoque infunduntur, que non
vera sint, & à Deo, possimus existimare, quod dentur quibusdam nouis, & rudibus, qui spiritualia
nondum lucide intelligunt, vt saltem per sensibilia consolentur in Domino, qui veritatem patre spiri-
tualium non cognoscunt, in quibus maior vis est, & certior veritas, & fructuosior profectus, & su-
rior perfectio, & post pauca subiungit: Sciendum quod aliqui seducuntur in eis, & putant esse
aliquid magnum, quod in se nullius est meriti, &c.

7. Consonat Ioan. Rusbroch. quili. de vera contemplatione c. 69. hæc habet verbis.
Precipit etiam nobis, vt absque vlla mercedis contemplatione ipsum supra nosmet ipsos, & omnia, in-
tentione, ac amore prosequamur: charitas enim primum est, & vita eterna, in aequo sine aliquo re-
spectu, vel reflexione amare debemus, amare enim ea de causa, vt vicissim amemur, natura est, & a-
moris inordinati, Et inferius subiungit: Multo que gratius nobis esse debet credere, sperare, atque
considerare illi, quam de vita eterna esse certos, atque securos, precipit quidem nobis, vt se eternis de-
gamus, non autem precipit, vt mercedem eligamus (& post pauca addit) qui boni sunt, hoc in casu
est voluntas Dei, quam sui ipsorum, malent que esse apud inferos cum voluntate Dei, quam in casu
volente Deo. Et lib. 2. de ornatu spirituali, nuptiarum c. 30, eandem habet doctrinam his
verbis. Christus in homine istiusmodi desolato libra aequamentum, vel equilibrium obinet: sine cuius
dulcedine eum afficiat, vel amarum, siue lucem infundat, vel premet tenebrum: siue quidquid deorum illi
imponat, semper libra seruat aequabilitatem, & omnia equaliter accipit, semper tamen peccato ex-
empto, quod penitus oportet esse profligatum (& postea subiungit) consolatione omni vnquam à Deo
præsenta, quatenus eidem honorificum esse potest, libenter carendum. Hæc omnia elegantissimi Ru-
brochius.

8. Sed strictissime in eadem doctrina tradenda loquutus fuit Tauler. ser. Dominice
25. post Trinit. vbi sic ait: Sed nec pro se ipso, vel sui causa, vero amatori in spirituali materia de-
lectationem voluptatem, aut oblectationem querere licet, tamen si imperfectus, ac incipientibus Christi ser-
uis id videatur esse permissum, perfectis vero minime. Idem docet ser. S. Matthei fol. 114. col. 1.
ibi: Certe inueniuntur, quos externa exercitia mirum in modum delectent, multaque cum alacritate
illis incumbant, tantumque in eis capiant voluptatem, & gloriam, propterea multo minus gratia
sint Deo: & tanta possit eiusmodi esse delectatio, vt profus ingrata forent Deo, seseque ab illis auer-
teret, quando in illis se ipsos potius, quam Deum quærerent. Et inferius inquit: Itaque hoc vobis sig-
nificatur, delectationem omnem, que in virtutum exercitijs, & actibus haberi potest, auertere

concremandam, & immolendam rursus Deo. Et hoc idem prosequens, inferius asserit hanc doctrinam intelligi ab his, qui obscura itinera, & angustas semitas ingredi habeant, quod utique non est omnium, &c.

Similiter Dionysius Carthusianus id ipsum ex parte docet, dialogo in institutione novitiorum art. 5. his verbis: Tu & similes tui in spiritualibus exercitijs non dum satis exercitati, ac triti, putatis veram deuotionem in sensibili quodam sapore interno perceptibilique seruore consistere: non pensantes, quod heretici quoque Iudaei, & Sarraceni in sacrificijs, & orationibus suis frequenter Lachrymantur, feruent, ac dulci afficiuntur sapore. Et inferius subdit: Sed scito, quod quamuis interna consolationis seruores frequenter à Deo praesentur, & vera sint charitatis effectus, non tamen (vt tactum est) semper, nec ad veram deuotionem necessario requiruntur. Porro vera, ac secreta deuotio est promptitudo superioris appetitus, seu voluntatis ad ea, quae Dei sunt, cum cordiali detestatione, ac debita fuga omnis mortalis peccati, siue hoc sit cum seruore sensibili, siue non (& inferius addit inferius se aliquando in hoc errore fuisse.) Magna est (inquit) ignorantia, & inexperientia mea, & erraui huc vsque, tunc solum, ac verè putans me esse deuotum, dum consolationem, seruorem, & gustum sensi internum.

Suffragatur etiam Albertus Magn. lib. de adhaerendo Deo cap. 10. dicens. Præterea non multum cures actiua deuotionem, ac sensibilem dulcedinem, vel lacrymas, sed tantum per bonam voluntatem in intellectu sic mente, cum Deo, intra te vnitus.

Sed his omnibus tandem modernos aliquos Doctores graues tamen & pios addere placuit; in primis insignem Antistitem sæpè sæpius citatum Bartholomæum à Martyribus 1. part. compendij c. 7. pag. 53. qui ideo asserit, Deum aliquando huiusmodi consolationes denegare, vt probemur, an stipendio consolationum spiritualium solum ducti Domino inferuiamus, &c. Ergo sensit non esse opus perfectum Deo propter huiusmodi consolationes inferuire, spiritualibusque exercitijs incumbere. Quam doctrinam repetit idem Antistes 2. parte, eiusdem compendij cap. 13. pag. 124. ibi. Perfecti vero viuunt non serui, aut mercenario, sed verè filiali amore in Deum tendunt dicentes: Quid mihi est in caelo, & à te quid volui super terram? &c. Non potest ergo negari esse imperfectum operandi modum, prædictis exercitijs, ex amore spiritualium consolationum incumbere.

Accedat singularis ille contemplatiuus Venerabilis Thomas à 125 v, Augustinianus, in libro perutilissimo, qui inscribitur labores 125 v, labore quadragesimo octauo, ad principium, vbi sic inquit: Deus denegat diuinas consolationes, vt amor erga ipsum perfectius depuretur, & ne homines querant, aut ament suam diuinam Maiestatem ob gratias, quas ab ipso expectant, sed propter id quod est in se, & quia amari merentur, sicque illi ex puro amore subdantur, vt aequè libenter ab eo se tractari permittant derelictionibus, ac fauoribus. Et hic est perfectissimus status eorum, qui perfecte amant, & seruiunt Deo, à multis ignoratus, & à paucis expetitus, quemque paucissimi attingunt, &c. Huc vsque Venerabilis hic vir.

Hanc eandem doctrinam, ab Augustino accipiens, docuit Aluarado in Arte bene viuendi lib. 2. c. 44. num. 11. Sucquet lib. viæ vitæ æternæ cap. 18. Aluarez de Paz tom. 1. de vita spirituali l. 3. p. 1. c. 12. & to. 2. l. 2. p. 3. c. 8. Rosignolius de disciplina Christianæ perfectione l. 5. c. 6. Arias de mortificatione tract. 5. orationis mentalis c. 3. & 4. nofter Ioan. à 125 v Maria in schola orationis tra. 3. dub. 51. Ludovic. de la Puente in meditat. 3. p. in introduct. 9. 3. & in meditatione 26 punct. Molin. Carthus. in doctrina orationis tract. 1. c. 6. Pater Ildephonsus Rodericus tit. 1. tract. 5. c. 18. & tra. 8. c. 24. 25. 26. & in 27. ad hoc propositum refert D. Aug. de orando Deum epist. 121. S. Hierony.

92

10

11

12

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
129

num super illud Threnorum 3. *Sed cum clamauero, & rogauero, exclusit orationem meam.* Sanctum Gregor. lib. 20. moral. c. 21. & 24. & Magistrum Auilam tom. 2. epit. ac denique hanc doctrinam approbat Magister Basilius Legionensis in Defensorio septuaginta propositione 17. ubi ad hoc propositum explicat, quod dicitur de quibusdam Lucæ 8. *Qui cum gaudio suscipiunt Verbum Dei, & in tempore tentationis recedunt.* Tales namqueasserit esse illos, qui opera bona ex intuitu prædictarum consolationum exerceant, ex quo fit, ut deficientibus prædictis consolationibus, earumque loco aduentibus tentationibus, ipsi quoque deficient, & à perfectionis via recedant.

Ex quibus omnibus satis constat, doctrinam Mystici nostri Doctoris in hac propositione esse communem apud S. Patres, & Doctores Catholicos, de cuius proinde veritate, & securitate nulla rationabilis suspicio suboriri potest, sed quicquid contra illam obijceretur, eodem modo aduersus communem Sanctorum Patrum, & Doctorum Catholicorum consensum deberet obijci.

CAPUT VIII.

*Octaua propositio elucidatur, Sanctorumque Patrum,
& illustrium Doctorum testimonijs
illustratur.*

Pergimus vterius ad elucidandam octauam propositionem, quam habet Mysticus noster Doct. lib. 3. Ascens. Mont. Carm. cap. 17. ubi sic inquit, *Vanum est optare liberos, vt nonnulli faciunt, qui ob filiorum desiderium mundum vniuersum inuenerunt & perierunt, non enim illis per speculum est, an prohi futuri sint, Deoque famulari, & vtrum gaudium quod ex ijs præstolantur, fortassis verendum sit in merorem: requies & solatium in afflictionibus & tribulationibus: honores in ignominias, præbeantque occasionem Deum magis offendendi: quem modum multis contingere solet &c.* (Et paulo inferius subiungit) *Vanitas quoque esset de vxore vel marito latari, quando euidenter non constat, melius se in suo matrimonij statu Deo obsequi, quam doct. suam confirmat ex illo Apostoli Corinth. 7. num. 27. Qui habent vxorem, tanquam non habentes sint, &c.*

Quamuis huius propositionis veritas ad eam aperta sit, vt mirum videatur potest aliis illi offendere, & quamuis etiam legitimus, & Catholicus eius sensus ex illis circa elucidationem primæ propositionis, & ex testimonijs Sanctorum Patrum ibidem adductis euidentissimè pateat, tamen pro maiori huius rei declaratione, aliqua, quæ ad elucidationem huius propositionis magis in particulari pertineant, subiungemus.

S. J. L.